

ཆོག་གྲུབ་ཀྱི་དཔེ་བཞུགས་པ།

With Example Sentences

མིང་ཆོག་

Nouns

A.

1. པར། = picture

འཛིན་ཁང་ནང་ལ་པར་འདུག། There are pictures in the classroom.

2. པར་ཆས། = camera

ང་ལ་པར་ཆས་མེད། I don't have a camera.

3. ལྷང་པ། = country, valley, area

ངའི་ལྷང་པ་སྐྱིད་པོ་ཞིང་ག་ཡོད་རེད། My area is very pleasant.

4. སེམས་ཅན། = animal, sentient being

ང་སེམས་ཅན་ལ་དགའ་བོ་ཡོད། I like/love animals.

5. དུད་འགྲོ། = animal

བྱི་དང་ཞི་མི་དུད་འགྲོ་རེད། Dogs and cats are animals.

6. མི། = person, people

སློབ་ཁང་ནང་ལ་མི་མང་པོ་འདུག། There are plenty of people in the classroom.

7. ཤིང་སྒྲོང་། = tree

ཁོང་ཚོའི་སློབ་གྲྭ་ལ་ཤིང་སྒྲོང་མང་པོ་མི་འདུག། There are not many trees at their school.

8. མེ་དྲོག། = flower

སྤང་གའི་ནང་ལ་མེ་དྲོག་སྤྲོད་མེད་པོ་མང་པོ་འདུག། There are lots of beautiful flowers in the park.

9. གཙང་པོ། = big river

བོད་ལ་གཙང་པོ་ཆེན་པོ་ཡོད་རེད།   There are big rivers in Tibet.

B.

1. རྒྱ། = water, river, stream

ང་རྒྱ་ལ་དགའ་བོ་ཡོད།   I like/love water.

2. འབབ་རྒྱ། = waterfall

ངའི་ཁྱང་པ་ལ་འབབ་རྒྱ་ཡོད་མ་རེད།   There are no waterfalls in my area.

3. མཚོ། = lake

ངའི་ཁྱང་པ་ལ་མཚོ་ཡང་ཡོད་མ་རེད།   There is no lakes either in my area.

4. མཚོ་སྤང་། = island

ངའི་ཁྱང་པ་མཚོ་སྤང་མ་རེད།   My country is not an island.

5. རྒྱ་མཚོ། = ocean, sea

ང་རྒྱ་མཚོ་ལ་དགའ་བོ་ཞིང་འདྲ་ཡོད།   I really like the sea a lot.

6. སྤང་ག། = park, garden, green area

སྤང་ག་དེ་སྤྱི་བོ་འདྲ་ག།   The park is nice/pleasant.

7. མཚན་རྟེན། = stupa

ང་མཚན་རྟེན་གྱི་འགྲམ་ལ་ཡོད།   I am near the stupa.

8. དགོན་པ། = monastery

བོད་ལ་དགོན་པ་མང་བོ་ཡོད་རེད།   There are a lot of monasteries in Tibet.

9. ལྷ་ཁང་། = temple, shrine hall

ལྷ་ཁང་ནང་ལ་སྐུ་འདྲ་ཡོད་རེད།   There are statues in the shrine hall/temple.

C.

1. སྐུ་འདྲ། = statue (syn: སྐུ་)

དགོན་པའི་ནང་ལ་སྐུ་འདྲ་ཡོད་རེད།   There are statues in the monastery.

2. ཚོང་ཁང་། = shop, store

ངའི་ནང་གི་འབྲིས་ལ་ཚོང་ཁང་གཅིག་ཡོད་རེད།   There is one shop/store next to my house.

3. རྒྱ་རྟ། = wind horses

མཚོ་པད་མ་ལ་རྒྱ་རྟ་མང་པོ་ཡོད་རེད།   There are lots of wind horses/prayer flags at Tso Pema.

4. ཡུལ་ཕྱོངས། = landscape

ཡུལ་ཕྱོངས་དེ་སྟོང་ཇེ་པོ་འདྲག   The scenery is nice/pretty.

5. ལམ་ག། = road, path, way

ཕྱི་ལི་ལ་འགྲོ་སའི་ལམ་ག་ཡག་པོ་མི་འདྲག   The road to Delhi is not good.

6. མོ་ཌ། = car, vehicle

ང་ལ་མོ་ཌ་མེད།   I do not have a car.

7. གྲོང་གསེབ། = village

ས་རྩ་གྲོང་གསེབ་རེད།   Sarah is a village.

8. གྲོང་ཁྱེར། = city, town

ས་རྩ་གྲོང་ཁྱེར་མ་རེད།   Sarah is not a city/town.

9. ཤིང་ནགས། = forest, jungle (syn: རྒྱས་ཚལ་)

བབ་ཤིས་ཀྱི་ཡུང་པ་ལ་ཤིང་ནགས་འདྲག   There is forest in Tashi's country.

D.

1. གུར། = tent

འབྲོག་པ་ལ་གུར་ཡོད་རེད།   Nomads have tents.

2. འབྲོག་པ། = nomad

ཨ་རི་ལ་འབྲོག་པ་མང་པོ་ཡོད་མ་རེད།   There are not many nomads in America.

3. སྤང་ཐང། = meadow, grassy plain (syn: སྤང་)

ང་ཚོའི་སློབ་གྲྭ་ལ་སྤང་ཐང་ཡོད་མ་རེད།   There is no meadow at our school.

4. མཛོ། = dzo

བོད་ལ་མཛོ་མང་པོ་ཡོད་རེད།   There are a lot of dzo in Tibet.

5. གཡག། = yak

གཡག་ཆེན་པོ་ཡོད་རེད།   Yaks are big.

6. བ་ཕྱགས། = cow

སྤིང་སྒོར་ལ་བ་ཕྱགས་ཁ་ཤས་འདུག   There are some cows at the Lingkor.

7. རྟ། = horse

ང་རྟ་ལ་དགའ་པོ་ཡོད།   I like/love horses.

8. ལྷག། = sheep

ང་ཚོའི་སློབ་ཁང་གི་ནང་ལོག་ལ་ལྷག་མི་འདུག   There are no sheep inside of our classroom.

9. ར། = goat

རྒྱ་གར་ལ་ར་མང་པོ་འདུག   There are a lot of goats in India.

10.   སྒོ་ཐོག་ domestic animals

ང་ཚོའི་ལུང་པ་ལ་དགོན་པ་དང་སྒོ་ཚོག་སེམས་ཅན་མང་པོ་ཡོད་རེད། In our country
there are many monasteries and domestic animals.

བྱ་ཚིག་

Verbs

A.

1. མཐོང་བ། = to (accidentally) see (ཐ་མི་དད་བ།)

ངས་ཀླན་ལགས་མཐོང་སོང་། I saw the teacher. (H) (invol.)

2. གོ་བ། = to hear (ཐ་མི་དད་བ།)

ངས་གཞས་གོ་སོང་། I heard the song. (invol.)

3. ལྟ་བ། = to look at, to watch (ཐ་དད་བ།)

ང་ནག་པང་ལ་ལྟ་གི་ཡོད། I'm looking/ I look at the blackboard.

4. བར་རྒྱལ་བ། = to take a picture (ཐ་དད་བ།)

བར་འདི་ངས་བརྒྱལ་བ་ཡིན། I took this picture.

རྒྱུ་ཚིག་

Adjectives

A.

1. སྒོན་པོ། = blue

ང་སྒོན་པོ་ལ་དགའ་པོ་ཡོད། I like/love blue.

2. དམར་པོ། = red

ཀུ་སྤུ་འདི་དམར་པོ་རེད། This apple is red.

3. སེར་པོ། = yellow

སྒྱུ་སྤུ་འདི་སེར་པོ་རེད། This pen is yellow.

4. དཀར་པོ། = white

ཤོག་བྱ་འདི་དཀར་པོ་རེད། This sheet/piece of paper is white.

5. ཀླུ་པོ། = black

སྒྲིག་ཁང་འདི་ཀླུ་པོ་རེད། This computer is black.

6. ལྗང་ལྗང་། = green

ཤིང་སྒྲིང་འདི་ལྗང་ལྗང་རེད། These trees are green.

7. མཐོ་པོ། = high, tall (for things)

རི་དེ་མཐོ་པོ་འདུག The mountain is high.

8. རྒྱུ་པོ། = old (for things)

སློབ་ཁང་འདི་རྒྱུ་པོ་རེད། This classroom is old.

9. རྩ་ཆེན་པོ། = sacred, holy, precious

བོད་ལ་དགོན་པ་རྩ་ཆེན་པོ་མང་པོ་ཡོད་རེད། There are many sacred/precious monasteries in Tibet.

10. མཛེས་པོ། = beautiful, pretty (also used in literary)

བུ་མོ་འདི་མཛེས་པོ་འདུག This girl/lady is pretty.

11. རྩིང་རྩིང་པོ། = beautiful, nice, pretty, cute

བྱིད་རང་གི་པར་དེ་ཆོ་རྩིང་རྩིང་པོ་འདུག Those pictures of yours are beautiful.

12. རྩིང་པོ། = pleasant, nice, happy

སློབ་གཤིན་ནང་ལ་རྩིང་པོ་འདུག It is pleasant in the park.

13. རྩ་ཆེན་པོ། = vast, open, spacious, broad

ང་ཚོའི་སློབ་ཁང་རྩ་ཆེན་པོ་ཞིང་མི་འདུག Our classroom is not very vast.

14. ལྷ་སྐྱོ་པོ། = quiet & peaceful, without noise, calm (syn: ལྷ་སྐྱོ་སྐྱོ་
and ལ་ལྷ་སྐྱོ་པོ་)

ང་ཚོའི་སློབ་གྲྭ་ལྷ་སྐྱོ་པོ་འདུག Our school is quiet & peaceful.

15. སྐད་གྲགས་ཆེན་པོ། = famous, well known

བོད་ལ་མཆོད་རྟེན་དང་དགོན་པ་སྐད་གྲགས་ཆེན་པོ་མང་པོ་ཡོད་རེད།   There are a lot of famous stupas and monasteries in Tibet.

འདྲ་མིན་སྣ་ཚོགས།

Miscellaneous

A.

1. ག་རེ། = what?

སེམས་ཅན་ཆེན་པོ་དེ་ཚོ་ག་རེ་རེད།   དེ་ཚོ་གཡག་རེད།

What are those big animals?   - Those are yak.

2. གང་འདྲས། = how?

ཁྱེད་རང་གི་ལྗང་པ་གང་འདྲས་ཡོད་རེད།

How is your country?

3. གཞན་དག = other, different, else

འབྲོག་པའི་ས་ཁུལ་ལ་གྲུ་མ་གཏོགས་ཁང་པ་གཞན་དག་ཡོད་མ་རེད།

In the area of the nomads, there are only tents and no houses. // There are only tents and not houses in the nomadic areas.

4. ག་པར་ག་པར། = What are you talking about?! Not at all! No way!

ཁྱེད་རང་བོད་སྐད་ཡག་པོ་རྒྱག་གི་འདུག   ག་པར་ག་པར།   ཁྱོད་ནས་ཤེས་ཀྱི་མེད།

You speak Tibetan well!   - No way! I do not know it at all.

5. དཔེར་ན། = For example

ངའི་གྲོང་གསེབ་ལ་སེམས་ཅན་དཔེར་ན་བ་ཕྱགས་དང་ལྷག་དང་མཛོ་ལ་སོགས་པ་མང་པོ་ཡོད་རེད།

In my village there are a lot of animals, for example, cows, and goats and dzo, etc.

6. བྱས་ན། = So, then, this being so

བྱས་ན་ཁྱེད་རང་གི་ཐོང་ཁྱེར་དང་ངའི་ལྗང་པ་གཅིག་པ་རེད་མི་འདུག།

So then, your city and my native/birth place/area are not the same.

7. གཅིག་པ། = same, identical, not different

བཟུན་འཛིན་ལགས་དང་སྒོ་བཟང་ལགས་ཀྱི་སྐུ་གཅིག་པ་རེད།

Tenzin la and Lobsang la's pens are identical.

8. མ་གཏོགས། = only, except

ང་ལ་སྒོར་མོ་ཉི་ཤུ་མ་གཏོགས་མེད། I have only twenty rupees.

ཉིར་མཁོའི་ཆོག་གྲུབ།

Phrasebook

ཁྱེད་རང་བོད་ལ་ཕེབས་ཐུང་ངས།

Have you ever been to Tibet? (H)
have.

འགོ་ཐུང་མེད།

No, I haven't.

འགོ་ཐུང་ཡོད།

Yes, I

ངས་ལ་འདི་དཔེ་སྟངས་རྒྱུ་ལྡན་པོ་མཐོང་གི་འདུག།

This...looks really beautiful!

ཨ་མ་མ། ལ་འདི་སྟངས་རྒྱུ་ལྡན་པོ་ལ།

Oh my! How beautiful this...is!

ལ་འདི་གང་འདྲས་སྟངས་རྒྱུ་ལྡན་པོ་འདུག།

How pretty this ..... is!

ཁྱེད་རང་གི་ལྗང་པ་ལ་ལ་འདི་འདྲས་ཡོད་རེད་པས། Are there such.....in your country?

ཁྱེད་རང་གིས་ལ་ལ་མཐོང་སོང་ངས། ངས་ལ་མཐོང་སོང་པོ་མཐོང་སོང་། ངས་ལ་མཐོང་མ་སོང་།

ངས་ལ་མཐོང་སོང་པོ་མཐོང་སོང་།

ངས་ལ་མཐོང་མ་སོང་།

Did you see...in...?

I saw a lot of ... I did not see...

བྱེད་རང་གིས་དགོན་པ་འདི་མཇུག་ཐོང་ངས། ངས་མཇུག་ཐོང་མེད། ངས་མཇུག་ཐོང་
ཡོད།

Have you visited this monastery? (H) No, I haven't. Yes, I have.

ངས་བལ་ཡུལ་ལ་ཇོ་མོ་གླང་མ་མཐོང་མ་སོང་། I did not see Mt. Everest in Nepal.

འདི་ལ་བོད་སྐད་ཐོག་ནས་ག་རེ་ལའ་གྱི་རེད། འདི་བོད་སྐད་ནང་ལ་ག་རེ་ལའ་གྱི་རེད།
What do you call this in Tibetan?

བྱེད་རང་གི་གྲོང་བྱོར་དང་ངའི་ལྗང་པ་གཅིག་པ་རེད་མི་འདྲག Your city and my native/birth place are not the same!